

27 martie 1918, Basarabia acasă

În calendarul evenimentelor istorice ale nației noastre, data de 27 martie reprezintă un moment de referință în lupta pentru unitatea poporului român. După o dureroasă înstrăinare prin ocupația țaristă (1812-1918), Moldova de dincolo de Prut s-a unit cu România. Se împlinesc, așadar, 98 de ani, de la acest eveniment istoric de care, cade-se a ne aminti cu recunoștință, dar și cu dorința de a învăța din patriotismul și dragostea de unitate a înaintașilor noștri.

Românii basarabeni nu și-au pierdut niciodată nădejdea că se vor uni cu țara. După multe răstigniri, iată că veni și ziua Învierii! La 27 martie 1918, în Ședința Sfatului Țării de la Chișinău, s-a proclamat unirea Republicii Democratice Moldovenești cu România. Din cei 135 de deputați ai organului legislativ moldovean, 86 au votat pentru, doar 3 împotriva – de origine rusă și bulgară –, iar 36 s-au abținut. Dacă privim lista celor din urmă, constatăm că mulți dintre ei nu erau români. La fel, dintre absenți – 13 la număr – majoritatea erau de alte naționalități. După numărarea voturilor și pronunțarea rezultatului, au urmat îndelungi aplauze și ovații: „*Trăiască Unirea cu România!*”. La două săptămâni de la răsunătorul eveniment, Regele Ferdinand I al României, prin decretul regal din 9 aprilie 1918, a promulgat unirea Basarabiei cu țara. Mărețul moment l-a făcut pe suveran să declare că prin aceasta s-a împlinit un vis istoric.

Drumul până la actul unirii nu s-a arătat nici scurt, nici lesnicios. Într-un cadru nu tocmai prielnic, creat de prima conflagrație mondială, dar și de izbucnirea Revoluției rusești din 1917, așa-numita regiune românească Basarabia a cunoscut mai multe etape până să facă parte din trupul României: a trecut întâi de la gubernie la autonomie, luptând

pentru independență, și numai după aceea și-a regăsit locul în componența teritorială a României, de unde fusese smulsă în 1812. După anexare, autoritățile rusești au administrat noul teritoriu prin organele locale de conducere, adoptând un fel de autonomie locală, fapt care a mulțumit într-un fel populația românească din zonă. Hotărârea luată ulterior a demonstrat că autoritățile ocupante aveau un plan bine definit. La câțiva ani, rușii au desființat autogovernarea, transformând Basarabia într-o gubernie rusească, declanșând cea mai dură formă de obidă și rusificare. Deznaționalizarea românilor era mult mai înverșunată decât aceeași politică dusă împotriva fraților lor din Transilvania. Nu după mult timp, învățământul, slujbele religioase, administrația foloseau doar limba rusă. Românii care protestau față de măsurile luate erau deportați în îndepărtata Siberie, în locul lor fiind aduși coloniști ruși; se urmărea astfel epurarea elementului românesc pentru a se evita ulterioarele mișcări naționaliste. Durerea fraților români înstrăinați a fost prea mare ca să poată fi redată prin cuvinte. Fărăme din ea a surprins mai târziu Eminescu, în versurile tulburătoare sale *Doine*. Au urmat lupte și dureri înăbușite. Românii voiau cu orice preț să-și păstreze identitatea națională și credința strămoșească. Pentru a se împotrivi ocupației rusești, care se întinsese pe mai bine de un secol și care voia să le distrugă limba, obiceiurile, tradițiile și cultura, românii asupriți nu aveau decât o singură armă: credința. Într-adevăr, dacă teritoriul fizic a fost ocupat prin forța armelor și a șantajului politic, cel sufletesc s-a lăsat cu greu îngrădit. În cei 106 ani de înstrăinare, lupta crâncenă s-a dat pentru acapararea sufletului românului credincios, care trebuia schilodit și desfigurat, pen-

tru ca locuitorii să-și uite neamul, limba, să se transforme într-un alt popor, un popor fără origini, fără trecut și fără valori, iar astfel să poată fi manipulat, oropsit și răstignit. Biserica a constituit temelia și sprijinul românilor urgisiți. Puținele bucurii ale acestora se trăiau și se cântau între zidurile locașurilor de cult, devenite veritabile fortărețe ale conștiinței românești. Biserica strămoșească a păstrat unitatea și dorința de unire cu țara. Un mare istoric basarabean, Mircea Rusnac, spunea: „Necucerind Biserica românească, se poate spune că rușii nu au avut niciodată Basarabia”.

În aprilie 1917, s-au organizat mai multe adunări obștești, cu participarea masivă a populației românești, în frunte cu preoții satelor și ai orașelor, a intelectualilor, ba chiar a cadrelor militare, cerându-se cărmuirii rusești autonomia politică a regiunii, înființarea unui corp legislativ și a unui guvern local. Atmosfera era entuziastă, se țineau discursuri impresionante, tricolorul românesc flutura pretutindeni, iar soldații moldoveni, defilând pe străzi, îl purtau în mâini. Întorsătura favorabilă unirii cu România nu a fost privită cu ochi buni de elemente militare rusești, ele opunându-se prin acțiuni reprobabile, de pe urma cărora au avut de suferit foarte mulți patrioți. Dar lupta a continuat. La 22 iunie 1917, delegații ostașilor moldoveni de pe toate fronturile și unitățile de rezervă au constituit un comitet central, cu sediul la Chișinău, iar la 16 iulie, reprezentanții soldaților moldoveni de pe frontul rusesc s-au întrunit la Iași, cerând convocarea la Chișinău a unei comisii de juriști, care să elaboreze un proiect de declarație a autonomiei naționale și teritoriale a Basarabiei. După doar patru zile, toate organizațiile politice naționale, precum și comitetele

⇒ soldaților moldoveni de la Chișinău și Odessa, au respins cu indignare pretențiile Ucrainei de a îngloba Basarabia între granițele sale, trimitând protestele atât la Kiev, cât și la Petrograd, cerând acestuia din urmă ca populația românească din Basarabia să fie separată de Rusia, aprobându-se autonomia în hotarele ei istorice și etnografice. Cu o lună mai târziu, Comitetul Ostășesc Moldovenesc a cerut armatei rusești să se retragă din Basarabia, timp în care la Mărăști, Mărășești și Oituz, soldații români, alături de cei basarabeni, duceau lupte crâncene pentru apărarea pământului românesc. La 21 octombrie, Congresul Ostășesc a proclamat Basarabia Republică autonomă, urmând apoi înființarea parlamentului sub președinția lui Ion Incuț, vicepreședinte fiind Pantelimon Halippa. La 2 decembrie, noul for legiuitor a declarat Basarabia Republică Democratică Federativă, care, după mai bine de o lună de zile, în 24 ianuarie 1918, și-a proclamat independența. Anarhia prici-

nuită de Revoluția rusă a împiedicat autoritățile politice și militare rusești să riposteze. În aceste condiții, cârmuitorii republicii democratice au cerut sprijin armatei române pentru restabilirea ordinii tulburate de formațiunile paramilitare rusești. Ca urmare a acestei solicitări, în ianuarie 1918, armata română a intrat în Basarabia, cu toată opoziția sovietului bolșevic din capitala provinciei, care s-a văzut nevoit să părăsească teritoriul Basarabiei, după pătrunderea armatei române în Chișinău la 13 ianuarie. Pe 24 ianuarie 1918, Sfatul Țării a votat în unanimitate proclamarea independenței Republicii Moldovenești, avându-l președinte pe Ion Incuț, șeful guvernului fiind Daniel Ciugureanu. În 27 martie 1918, Sfatul Țării a votat unirea Republicii Democratice Moldovenești cu România. Cine bănuia atunci că visul românilor pribegi se va spulbera după doar 22 de ani? Începând cu fatidica zi de 28 iunie 1940, Moldova lui Ștefan a fost iarăși sfărțecată. Zeci de mii

de destine ale unor oameni nevinovați s-au frânt, schingiuite și obidite. Prin cel de-al doilea ultimatum al ministrului sovietic de externe, în patru zile, Basarabia trebuia evacuată. Pe 29 iunie 1940, în zori, tancurile Armatei Roșii au intrat în Basarabia. Trupele sovietice au trecut Prutul, punând stăpânire pe orașul Herța și chiar pe o parte a județului Dorohoi. În 48 de ore, teritorii importante se aflau sub controlul ocupației bolșevice. Au fost clipe de calvar, care au adus oceane de lacrimi, au semănat moarte, durere și nemilostive despărțiri.

Câți dintre noi mai vedem această ruptură ca pe o dramă a românismului? Dacă nu mai putem s-o privim așa este pentru că am uitat să fim patrioți. Ca și cum ar fi păcat să-ți iubești neamul și pământul din care ai răsărit. De aceea, vă propun astăzi să ne gândim cu dragoste fraternală la românii de dincolo de Prut și cu dor la înstrăinata Basarabie.

Arhim. Mihail Daniliuc

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 martie – 30 aprilie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Sfântul Spiridon” din Iași, „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – Frăsuleni, „Nașterea Maicii Domnului” – Șendreni și „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Victoria (Protopopiatul I Iași); „Înălțarea Domnului” – Gorban, „Sfânta Treime” – Podu Hagiului, „Sfinții Voievozi” – Podolenii de Sus (Protopopiatul II Iași); „Sfântul Ilie Tesviteanul” – Popești, „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul” – Slobozia, „Pogorârea Sfântului Duh” – Satu Nou și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Slobozia, com. Schitu Duca (Protopopiatul III Iași); „Sfinții Voievozi Mihail și Gavriil” – Cut 1 din Piatra Neamț (Protopopiatul Piatra Neamț); „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Botoșani, „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Sfântul Cuv. Gherasim de la Iordan” din satul Buda, com. Coșula (Protopopiatul Botoșani); „Pogorârea Sfântului Duh” – Dumeni, „Adormirea Maicii Domnului” din Dorohoi (Protopopiatul Dorohoi).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit

Teofan a vizitat mănăstirile și schiturile: Miclăușeni, Frumoasa, Cetățuia (jud. Iași), Petru Vodă, Durău, Almaș, Poiana lui Ioan (jud. Neamț), Agafton, Coșula, Zosin, Popăuți (jud. Botoșani).

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe – ocrotitorul spiritual al municipiului Botoșani

Biserica „Sfântul Gheorghe” din orașul Botoșani a îmbrăcat pe 23 aprilie

straie de sărbătoare. Peste 500 de credincioși au participat la hramul acestui sfânt lăcaș, cin-

stindu-l pe ocrotitorul spiritual al municipiului. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către IPS Părinte Mitropolit Teofan alături de un sobor de preoți și diaconi.

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei și-a exprimat bucuria că a putut fi și în acest an alături de botoșăneni în ziua în care aceștia îl cinstesc pe ocrotitorul orașului și a vorbit despre modul în care ar trebui să ne comportăm în Săptămâna Mare: „Ne apropiem de Săptămâna Mare și vă adresez rugămintea și îndemnul ca această săptămână care vine să fie, după cum zic cei din învățământ, o «Săptămână Altfel», în care inima noastră, mințea, cugetul, să aibă un alt ritm. Ne ocupăm, slavă Domnului, de-a lungul întregului an de cele ale noastre și este bine acest lucru; în această săptămână însă

trebuie să încercăm să introducem mai mult cer și mai multă evlavie în cursul vieții noastre". IPS Teofan a mai lansat și un îndemn pentru ajutorarea celor sărmani, macar cu „5-10% din bucatele pe care fiecare dintre noi le pune pe masa de Paști”: „O bucurie nespusă se va strecura nu în inima celui care primește, ci în inima celui care dă. Și ar trebui să mulțumească nu cel care primește, ci cel care dă. (...) Faceți în așa fel încât să nu vină ziua de Paști și să vă găsească cumva în vrajbă cu cineva. Faceți în așa fel încât în familie, în mod special, să aveți smerenia să spuneți soției sau soțului, părinților și fraților «lartă-mă!»”.

Catedrala Mitropolitană din Iași și-a sărbătorit ocrotitorul

Biserica „Sfântul Gheorghe”, vechea Catedrală Mitropolitană din Iași, și-a serbat, pe 23 aprilie, hramul. Numeroși credincioși au participat, cu acest prilej, la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Mitropolitană din Iași. Slujba a fost săvârșită de IPS Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, alături de un sobor de preoți și diaconi.

La finalul Sfintei Liturghii, Părintele Arhimandrit Hrisostom Rădășanu, Consilier al Sectorului Învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor, a ținut un cuvânt de învățătură, prin care a prezentat credincioșilor modelul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, dar a atras atenția și asupra a ceea ce mai înseamnă astăzi a fi creștin, într-o lume marcată de comoditate.

Marele Mucenic Gheorghe a devenit și ocrotitorul noii Catedrale din Iași, slujba de sfințire a acesteia din anul 1887 având loc în ziua de prăznuire a sfântului, 23 aprilie. Pe lângă acest

praznic, Catedrala Mitropolitană din Iași își mai sărbătorește hramul pe 14 octombrie, de Sfânta Cuvioasă Parascheva,

dar și pe 2 februarie, de Întâmpinarea Domnului, hramul istoric al lăcașului de cult.

Pelerinajul de Florii în Eparhia Iașilor

Cele 13 protopopiate ale Arhiepiscopiei Iașilor au organizat, pe 23 aprilie 2016, Pelerinajul de Florii. La Iași, aproape 2000 de credincioși, împreună cu peste 100 de preoți, au participat la procesiunea din ajunul sărbătorii Intrării Domnului în Ierusalim. Programul a debutat cu slujba Vecerniei săvârșită de PS Episcop-Vicar Calinic Botoșăneanul la Biserica Bărboi din Iași. Apoi credincioșii, cu flori și ramuri de salcie în mâini, au pornit în procesiune pe traseul Strada Costache Negri – Biserica „Sfântul Sava cel Sfințit” – Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” – Catedrala Mitropolitană, unde au fost întâmpinați de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Înaltpreasfinția Sa i-a binecuvântat, după care a adresat acestora un scurt cuvânt de învățătură. La finalul evenimentului, a avut loc un recital de poezie religioasă, susținut de copiii de la Ansamblul „Gura Izvorului” – Vatra Moldoviței, județul Suceava.

La Pașcani, procesiunea de Florii s-a desfășurat tot pe 23 aprilie, după săvârșirea Sfintei Liturghii. Preoții și credincioșii au pornit de la Biserica „Înălțarea Domnului” spre centrul orașului, unde a avut loc o slujbă specială. La Hârlău, pelerinajul din Sâmbăta lui Lazăr a început în Parohia Pârcovaci și s-a încheiat la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Hârlău. Pe

parcursul procesiunii au fost interpretate cântări religioase specifice Postului Sfintelor Paști. Și în municipiul Botoșani s-a desfășurat, pe 23 aprilie, o procesiune cu prilejul sărbătorii Floriilor. Credincioșii au pornit în pelerinaj de la Biserica „Vovidenia” spre Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”. La Dorohoi, Pelerinajul de Florii a avut loc de la Biserica „Sfântul Dumitru” și s-a încheiat la Biserica „Nașterea Maicii Domnului” – Vârgolici. La Darabani, Pelerinajul de Florii s-a desfășurat pe 23 aprilie, între orele 16:00 și 18:00. Acesta a pornit de la Biserica „Sfântul Nicolae” și s-a încheiat la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena”. Preoții și credincioșii din Protopopiatul Săveni au participat și ei la tradiționalul Pelerinaj de Florii. În acest an, procesiunea a început de la Biserica

„Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și s-a încheiat la Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae”. La Piatra Neamț, Pelerinajul de Florii a avut loc de la Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” – Mărăței 1 până la Biserica „Sfântul Ioan” – Domnesc. Și în acest an, pelerinajul de la Piatra Neamț a fost organizat în colaborare cu Protopopiatul Roznov. La Târgu Neamț, preoții și credincioșii s-au întâlnit pe 23 aprilie, la ora 12:00, la Biserica „Sfântul Ilie”, de unde s-a mers în procesiune spre Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din oraș. În Protopopiatul Roznov, Pelerinajul de Florii s-a derulat prin dreptul troițelor aflate în localitatea Roznov, iar în Protopopiatul Ceahlău, procesiunea s-a desfășurat de la Parohia „Buna Vestire” din localitatea Poiana Largului până la biserica Parohiei Lunca.

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

Prezentăm în aceste pagini deciziile mai importante ale Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

Înființarea Serviciului Social „Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii”

Pe 17 martie, Permanența Consiliului Eparhial Iași a aprobat înființarea, în cadrul Departamentului Pro Vita, a Serviciului Social „Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii” (ca rezultat al unificării Programului de solidaritate pentru familia cu mulți copii „Sfântul Stelian” cu Centrul „Praesidio” pentru femeile însărcinate aflate în dificultate), care va funcționa conform Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului social.

Material lemnos pentru unități de cult

Pe 9 și 31 martie, Permanența Consiliului Eparhial Iași a luat în discuție necesitatea continuării unor lucrări de construcție și reparație pentru câteva lăcașuri de cult, precum și a furnizării lemnului de foc necesar acelor unități bisericești care nu au resurse financiare suficiente și nu își pot procura materialul lemnos. Prin urmare, a fost aprobată acordarea, cu titlu gratuit pentru anul 2016, a unei cantități de 690 m.c. material lemnos, din care 447 m.c. lemn de foc, 90 m.c. lemn de lucru și 153 m.c. cherestea pentru 39 unități de cult.

Trei noi preoți misionari protopopești în Arhiepiscopia Iașilor

În Ședința de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 7 aprilie, s-a aprobat, începând cu 15 aprilie, înființarea în schema de funcții a Protopopiatelor I Iași, II Iași, Pașcani și Săveni a postului de misionar protopopesec. În postul de preot misionar protopopesec la Protopopiatul I Iași a fost numit pe o perioadă determinată de 12 luni, PC Pr. Constantin Benone Prodan, paroh la Parohia „Sfântul Mina” din Iași. În postul de preot misionar protopopesec la Protopopiatul II Iași, a fost numit, pe o perioadă determinată de 12 luni, PC Pr. Neculai Dorneanu, paroh la Parohia „Sfânta Mahramă a Domnului” din Iași, iar la Protopopiatul Pașcani a fost numit, pe o perioadă determinată de 12 luni, PC Pr. Dan Turcu, paroh la Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Hândrești.

Sprijin financiar pentru unități de cult

În Ședințele de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 2, 9, 17, 31 martie și 7, 14 aprilie a fost aprobată acordarea unui ajutor financiar de 177.518 lei pentru 15 unități de cult din Arhiepiscopia Iașilor, care au lucrări de întreținere, reparații sau de construcție, după cum urmează:

– **Protopopiatul I Iași:** Parohia „Acoperământul Maicii Domnului” – Doina, jud. Botoșani, Parohia „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” – Iași;

– **Protopopiatul III Iași:** Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Chilișoaia, Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Tungujei, Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Gri-ești, Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Sasova;

– **Protopopiatul Hârlău:** Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Șipote, Parohia „Sf. Nicolae” – Arama, com. Coarnele Caprei, Parohia „Sf. Spiridon” – Onești, com. Plugari;

– **Protopopiatul Botoșani:** Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Unguroaia, Mănăstirea Coșula;

– **Protopopiatul Darabani:** Parohia „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” – Tătărașeni;

– **Protopopiatul Tg. Neamț:** Parohia „Sf. Ier. Vasile cel Mare” – Târzia, com. Brusturi, Parohia „Nașterea Maicii Domnului” – Bălțătești II;

– **Protopopiatul Ceahlău:** Parohia „Sf. Treime” – Frasin, com. Broșteni.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile martie-aprilie 2016

În luna martie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 80 operațiuni de personal, după cum urmează: 43 la Centrul Eparhial Iași, 28 în cadrul Protopopiatelor și 9 la mănăstiri. Dintre acestea, 29 au fost încadrări și numiri, 13 încetări ale contractelor de muncă, 10 suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului, 1 transfer și 24 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna aprilie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 64 operațiuni de personal, după cum urmează: 17 la Centrul Eparhial Iași, 21 în cadrul Protopopiatelor și 26 la mănăstiri. Dintre acestea, 32 au fost încadrări și numiri, 16 încetări ale contractelor de muncă, 4 suspendări, 5 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 7 modificări ale raporturilor de muncă.

Marșul pentru Viață în Arhiepiscopia Iașilor

În Arhiepiscopia Iașilor s-a desfășurat, pe 26-27 martie, cea de-a VI-a ediție a Marșului pentru Viață, eveniment din cadrul „Lunii pentru viață – Pentru viață, pentru femeie, pentru familie”, proiect susținut de Departamentul Pro Vita al Arhiepiscopiei Iașilor, în parteneriat cu Asociația Studenților pentru Viață, București. Organizatorii au dorit să atragă atenția asupra faptului că binele femeii însărcinate nu este opus binelui copilului pe care îl poartă; un bine se construiește pe altul, iar familia și societatea au de câștigat dacă sprijină femeile în perioada de sarcină, în general, și femeile aflate în criză de sarcină, în particular.

În Iași, traseul marșului a fost următorul: Piața Unirii – Strada Gavriil Musicescu – Bulevardul Independenței – Strada Elena Doamna – Strada Anastasie Panu – Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt. La eveniment au fost prezente 2000 de persoane de diferite vârste și categorii sociale, precum și numeroși preoți ortodocși și romano-catolici. Iașul s-a

alăturat prin acest eveniment altor 120 de orașe din România și Republica Moldova care au organizat astfel de manifestări dedicate vieții. La final, în fața Catedralei Mitropolitane din Iași, a fost rostită rugăciunea „Tatăl nostru” de către toți participanții și au fost susținute câteva discursuri care au evidențiat importanța manifestărilor pro vita în context contemporan.

În Eparhia Iașilor s-au organizat

marșuri și în alte orașe din județele Iași, Neamț și Botoșani, cum ar fi: pe 26 martie: Pașcani – ora 14:00, Târgu Neamț – ora 13:00, Piatra Neamț – ora 13:00, Botoșani – ora 12:00, Săveni – ora 13:00, Darabani – ora 14:00; pe 27 martie: Hârlău – ora 16:00 (Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”).

Marșul pentru viață de la Pașcani s-a desfășurat pe traseul: Casa de Cultură „Mihail Sado-

veanu” – Bulevardul „Ștefan cel Mare” – Catedrala „Pogorârea Duhului Sfânt”. La eveniment au fost prezente persoane de diferite vârste și categorii sociale. Cei prezenți au cântat rugăciunea „Tatăl nostru”, apoi, pe tot parcursul traseului, participanții au intonat cântări bisericești și cântece dedicate familiei, marelor și pruncilor.

Marșul pentru viață în orașul Târgu Neamț s-a desfășurat pe traseul: Bulevardul Ștefan cel Mare, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” și Casa de Cultură „Ion Creangă”. Organizatorii evenimentului din orașul de la poalele Cetății Neamț au fost Protopopiatul Târgu Neamț, Departamentul Pro Vita, Casa de Cultură „Ion Creangă”, liceele și școlile din oraș și împrejurimi, la care s-au adăugat parohiile și ceilalți participanți.

În Piatra-Neamț, Marșul pentru Viață a avut loc pe traseul: Biserica „Sfântul Spiridon” Spital – Muzeul de Istorie – Hotel Ceahlău – Consiliul Județean – Biserica „Sfântul Ioan Domnesc” (Turn). Marșul a fost organizat de Protopopiatele Piatra-Neamț și Roznov și de Birourile Pro Vita din cele două protoierii în colaborare cu Asociația Tineretul Ortodox Român – filiala Piatra-Neamț, Societatea Ortodoxă a Femeilor Române Piatra-Neamț, Asociația Părinți pentru Ora de Religie Neamț, Asociația „Tinerii de azi – Generația de mâine” – T.A.G.M.A., Asociația pentru cultură, tradiții și spiritualitate „Leru-i Doamne”, Asociația culturală „Eu cred”, Asociația Creștin Ortodoxă „Mama Olga”, Liga Părinților, Asociația Umanitară „CODRIN – Ocrotiți copiii ce vor rămâne doar copii”, Asociația de sprijin a persoanelor speciale – Luceafărul, Neamț, Asociația Riana Piatra-Neamț, Asociația Pro Democrația, Filiala Piatra Neamț, Asociația Ioannis.

Pe 27 martie, a avut loc Marșul pentru Viață, organizat de Protopopiatul Hârlău, A.T.O.R. – Hârlău și Departamentul Pro Vita, în parteneriat cu Primăria Hârlău, Colegiul Național „Ștefan

cel Mare”, Liceul Tehnologic, Școala Gimnazială Pârcovaci, Școala Gimnazială „Petru Rareș” – Hârlău. Marșul a început de la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfântul Voievod Ștefan cel Mare” și s-a încheiat la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie”, aflată în curtea Protopopiatului Hârlău.

Cu ocazia Lunii pentru Viață 2016, Departamentul Pro Vita al Arhiepiscopiei Iașilor a lansat și serviciul de telefonie cu apelare gratuită Telefonul Vieții: 0800 800 116, destinat tuturor femeilor însărcinate aflate în dificultate și care se confruntă cu obstacole în

păstrarea sarcinii. Telefonul Vieții poate fi apelat în mod gratuit, din orice rețea de telefonie fixă și mobilă, de pe raza județelor Iași, Botoșani, Neamț, Suceava, Vaslui, Bacău, Cluj, Galați, Timiș și din capitala țării, București. La câpătul firului se află 24 din 24 de ore angajații Departamentului Pro Vita, gata să ofere consiliere, orientare și sprijin concret pentru orice femeie care are dubii cu privire la păstrarea sarcinii. Mai multe detalii despre activitatea Departamentului Pro Vita găsiți pe www.provitaiasi.ro sau pe www.facebook.com/ProVitaIasi.

Program de formare profesională a cântăreților bisericești

Prin purtarea de grijă și cu arhieriasca binecuvântare a IPS Părinte Mitropolit Teofan, s-a inițiat un program de formare profesională a personalului neclerical (cântăreți bisericești) la Iași. Proiectul vizează organizarea de cursuri de muzică bisericească (psaltică) săptămânale, de cursuri pentru acumularea cunoștințelor de Tipic și Liturgică, precum și de minime cunoștințe religioase. Coordonaorul programului și susținătorul acestor cursuri este pr. Hrestic Nichifor Constantin, absolvent al studiilor de licență și masterat din cadrul Secției de Muzică Bizantină a Universității de Arte „George Enescu” din Iași, și totodată membru fondator al Asociației Culturale Byzantion. Cursurile se desfășoară la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”(T17) din Iași, în fiecare zi de luni. În urma participării la acest program de formare profesională, cântăreții angajați vor primi o adeverință

de perfecționare a studiilor de specialitate (eliberată de Cancelaria Protopopiatului) care va servi la dosarul personal, iar cântăreții neangajați și fiii de preoți vor primi o adeverință de

participare (eliberată de Cancelaria Protopopiatului) care se va lua în considerație în contextul unei eventuale angajări pe post, în urma absolvirii unui examen într-o instituție acreditată.

Conferințe pastoral-misionare în Arhiepiscopia Iașilor

Conferințele pastoral-misionare din Arhiepiscopia Iașilor au continuat pe 28 martie, cu întâlnirea preoților din Protopopiatul Piatra Neamț. În conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin care anul acesta a fost declarat și „An omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox”, tema conferinței a fost așezată sub genericul „Preotul și tânărul, împreună pe drumul către Dumnezeu”. Conferința s-a desfășurat în Parohia „Sfinții Voievozi” – Cut 1 din comuna Dumbrava Roșie, județul Neamț, și a fost organizată cu ajutorul Departamentului

↳ de Misiune pentru Tineret din Arhiepiscopia Iașilor, coordonat de părintele protosinghel Nicodim Petre. În cuvântul de deschidere, IPS Părinte Mitropolit Teofan a adus în discuție un strigăt al unui tânăr, întâlnit într-un articol din revista „Familia ortodoxă”: „Dacă Biserica nu vine spre noi, suntem o generație moartă”. După o scurtă introducere a părintelui Nicodim Petre, tema conferinței a fost susținută de tinerii Siminciuc Mihail și Țupu Miruna Maria. IPS Părinte Teofan a amintit și de faptul că „Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox” va avea loc la Iași în luna septembrie 2017 și va aduna 5000 de tineri, îndemnând preoții prezenți să nu o vadă ca pe un eveniment singular, ci ca pe un prilej de a-i apropia pe tineri de Biserică, ca pe un început de pelerinaj, care va continua într-o lucrare cu tinerii încă 2-3 ani după aceea.

Preoții din Protopopiatul Iași au participat, pe 18 aprilie, la Centrul de conferințe „Providența”, la o nouă conferință pastoral-misionară așezată sub genericul „Preotul și tânărul împreună pe drumul către Dumnezeu”. În cuvântul de deschidere, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a vorbit despre necesitatea dezba-

terii teme alese: „În revista «Familia ortodoxă» am găsit următorul cuvânt, rostit de un tânăr: «Dacă Biserica nu vine către noi, generația tânără, suntem o generație moartă înainte de a ne naște». Acest strigăt, în diferite forme, poate fi sesizat în mintea multora, uneori cu deschidere către Biserică, alteori cu indiferență față de aceasta, de multe ori în opoziție față de glasul Bisericii. Orice formă ar lua însă, acest strigăt este din ce în ce mai prezent. Nu este ușor pentru un preot să mărturisească Evanghelia în fața tinerilor; aceștia sunt exigenți și simt orice limbaj de

lemn sau lucru formal. Nu este deloc ușor să-l determini pe un adolescent să urmeze cele ale credinței”.

În partea a doua a întâlnirii, după ce preoții participanți au vizionat un film cu răspunsurile mai multor tineri ieșeni la întrebări privind așteptările lor din partea clerului, a urmat prezentarea tinerilor Diana Elena Siminciuc și Emanuel Buta. Expunerea a suscitât un viu interes în rândul auditoriului și a fost urmată de o serie de întrebări și dezbateri legate atât de tema conferinței, cât și de preocupări conexe.

„Educație pentru Sănătate, între controverse și reformă socială”

La Iași, s-a derulat pe 22 aprilie dezbaterile publice regionale pe tema „Educație pentru Sănătate, între controverse și reformă socială”. Evenimentul, organizat de Departamentul Pro Vita al Arhiepiscopiei Iașilor, a fost găzduit de Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” și a reunit reprezentanți ai Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, politicieni, deputați și reprezentanți ai ONG-urilor și instituțiilor de învățământ universitar și pre-universitar din Iași și din întreaga regiune Nord-Est. Cuvântul de debut a aparținut IPS Părinte Mitropolit Teofan, care a subliniat și necesitatea implicării familiei în ceea ce privește educația pentru sănătatea copilului:

„În societatea românească actuală, se află în dezbatere problematica unei noi discipline în școală, și anume, «Educația pentru Sănătate». Unele persoane percep această disciplină ca oportunitate pentru introducerea «Educației sexuale» (...) Alte persoane interesate de problema în discuție văd în «Educația pentru Sănătate» șansa abordării elementelor legate de igiena corporală sau prevenție medicală (...) Nu puțini sunt cei care văd în «Educația pentru Sănătate» șansa unei insistențe educaționale asupra factorului lăuntric: mintea, sufletul, conștiința (...) Ce formă va lua? Ce conținut va avea? Ce duh o va anima? Nădăjduim într-o abordare onestă și curajoasă. Aceasta se va petrece în măsura în care tradiția și modernitatea sunt îngemănate. Politizarea discuției, preluarea fără discernământ a practicilor din alte părți, neglijarea experienței locale pot îngreuna, distorsiona și abate discuția de la scopul principal, și anume: creșterea armonioasă a copilului în trupul și sufletul său. Prezența

părinților, a tatălui și a mamei, în centrul acestei preocupări, rămâne esențială. Excluderea lor sau diminuarea rolului lor în numele așa-numitului interes superior al copilului transformă totul în ideologie, cu toată paguba care decurge din acesta”.

După alocuțiunile introduc-

tive au avut loc discuții în cadrul a două ateliere de lucru. În finalul evenimentului, în urma concluziilor desprinse din discuțiile avute, va fi redactată o rezoluție cu privire la statutul și conținutul disciplinei „Educația pentru Sănătate” în planurile de învățământ.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia:

– în ianuarie și februarie –

*Tâlcuire cu de-amănuntul
la epistolele sobornicești
Sfântul Teofilact al Bulgariei*

*Cartea Genezei
Gabriel Poenaru, Dionis Spătaru*

Carte de bucate boierești

*Porunci celor care s-au lepădat de lume.
Cuvinte de nevoință
Avva Isaia Pustnicul*

*Învierea Domnului
Gabriel Poenaru*

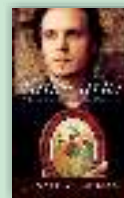
*Povestiri duhovnicești
Sfântul Anastasie Sinaitul*

*Dumnezeiasca Liturghie, misiune eclezială
și mărturisire de credință
Pr. Ioan Bădiliță*

*„Hrana vieții fericite” a monahilor
Arhim. Luca Diaconu*

*Taina artei.
A deveni artist după chipul lui Dumnezeu
Jonathan Jackson*

*Crucea lucrează în lume.
Omilii pentru perioadele liturgice
de peste an
Pr. John Behr*

*Glas de laudă. Cântările biblice
din rugăciunea liturgică
Marguerite Harl*

*Studii despre Biserică, despre Tradiție,
despre dumnezeieștile Taine
și despre slujirea în Duh și adevăr
Sfântul Nectarie de la Eghina*

„Credință și comunitate în bazinul mediteranean în Antichitatea târzie și Evul Mediu”

Pe 7 și 8 martie, la București, au avut loc primele comunicări ale Conferinței internaționale „Credință și comunitate în bazinul mediteranean în Antichitatea târzie și Evul Mediu”, care a continuat la Iași pe 10 martie, la Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”. Conferința internațională „Credință și comunitate în bazinul mediteranean în Antichitatea târzie și Evul Mediu” este organizată de Colegiul „Noua Europă”, în parteneriat cu Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” – Fundațiile Ferdinand, Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Colegiul „Sfântul Nicolae”. Evenimentul se desfășoară în cadrul Programului „Europe next to Europe”, cu sprijinul Riksbankens Jubileumsfond – Suedia, și a avut ca invitați profesori și cercetători din diferite orizonturi culturale: Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Israel, Germania etc.

Sesiunea de la Iași a cuprins următoarele prezentări: părintele benedictin Mark Sheridan (Faculty of Theology of the Pontificio Ateneo S. Anselmo) – „The Development of the Concept of

Poverty from Athanasius to Cassian”, prof. univ. dr. Nelu Zugravu (Universitatea Alexandru Ioan Cuza) – „Christianity as a Factor of Dissolution and Aggregation in the Works of John Chrysostom”, prof. Matthew Milliner (Wheaton College, USA) – „Rethinking the «Afterlife of Icons», prof. Bogdan Maleon (Universitatea Alexandru Ioan Cuza) – „The Exile around the Mediterranean Sea during the Early Byzantine Period”, lect. univ. dr. Iulian Damian (Universitatea Alexandru Ioan Cuza) –

„Revelation in Abrahamic Religions: Convergence and Divergence Concerning the Phenomenon of Prophethood”, prof. David Michelson (Vanderbilt University, USA) – „From Periphery to Horizon: Peter R.L. Brown’s Contribution to the Historiography of Christianity”. La final, invitații au urmărit înregistrarea video a comunicării „Faith and Community around the Mediterranean” susținută de cunoscutul istoric și profesor Peter Brown (Princeton University, USA).

„România pentru Familie”

Pe 13 martie, în Aula Magna a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, a avut loc conferința „România pentru Familie”, eveniment organizat de Asociația Părinți pentru Ora de Religie (APOR) – filiala Iași, Asociația Familia Tradițională, Youth Association for Personal Development and Innovative Programs și Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. Conferința a fost susținută de prof. univ. dr. Constantin Cuceș, jurnalistul Ioan Șolea, scriitorul Mihai Gheorghiu și lect. dr. Constantin Iulian Damian. Conferința a vizat în primul rând reliefa rolului fundamental al familiei. Semnăturile pentru schimbarea art. 48 alin. 1 din Constituția României, privitor la

schimbarea cuvântului „soți” cu „bărbat și femeie”, au constituit punctul de pornire. S-au strâns până în acest moment circa 2,5 milioane de semnături, ceea ce înseamnă un număr suficient pentru demararea procedurilor necesare Referendumului.

„Mesajul Sfântului Ioan Gură de Aur pentru tinerii de astăzi”

Pe 5 aprilie, în fața unui auditoriu numeros, scriitoarea Lidia Popița Stoicescu, poetul Marius Iordăchioaia și pr. prof. univ. dr. Gheorghe Popa de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitrie Stăniloae” din Iași, au susținut, în Aula Magna „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, conferința cu tema „Mesajul Sfântului Ioan Gură de Aur pentru tinerii de astăzi”. Evenimentul a fost organizat, cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, de Centrul Cultural Misionar „Doxologia”, sub egida „Serile Doxologia”, în contextul Anului 2016 – An omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox.

„Este important pentru copil ca, de la cea mai fragedă vârstă, să primească o direcție de dezvoltare morală și spirituală, mai ales pe baza preceptelor evanghelice. Sfântul Ioan Gură de Aur, care a trăit în veacul de aur al creștinismului – secolul IV, a știut să pună punctul pe «i» în ceea ce

privește viitorul credinței creștine, care avea nevoie de adepți profund pregătiți și profund înrolați în credință, așezați bine pe cale”, a spus scriitoarea Lidia Popița Stoicescu. În cadrul evenimentului, au fost prezentate și cele două volume semnate de scriitoarea creștină Lidia Popița Stoicescu: *Adevărul fără plural și Vino, Doamne...!*.

Conferințe organizate de ASCOR Iași

Pe 31 martie, ASCOR – filiala Iași a organizat o conferință pe tema „Familia și educația – între ideologie și știință”, susținută de Virgiliu Gheorghe, biofizician și doctor în bioetică al Universității „Aristotel” din Tesalonic. Invitatul a accentuat faptul că „este bine ca părinții să aibă un comportament de mijloc în procesul educației copiilor: nici autoritar, nici permisiv. Înainte de toate, copilul e bine să înțeleagă de ce face anumite lucruri: de ce merge la școală, de ce trebuie să învețe sau de ce nu trebuie să facă anumite fapte. A face lucrurile doar pentru că „trebuie”, fără a înțelege necesitatea și scopul lor, duce la rutină, la dezinteres și, în final, la împotrivire. Nu doar copilul, ci și studentul are nevoie pentru a se dezvolta armonios de o educație spirituală, pe lângă cea intelectuală. Pe 7 aprilie, la cea de-a doua conferință organizată de ASCOR Iași în acest post al Sfințelor Paști, pr. diac. dr. Adrian Sorin Mihalache a subliniat faptul că noi, creștinii,

trebuie să intrăm de trei ori în Areopagul lumii contemporane, fiecare intrare fiind una esențială. Dacă Sfântul Pavel a intrat o singură dată în Areopag, noi trebuie să intrăm de trei ori în Areopagul acestei lumi. Prima dată pentru a stabili puncte comune, adică pentru a ajunge la concluzia că este nevoie de spiritualitate și de conștiința că nu ne pu-

tem limita doar la cele văzute. A doua intrare în Areopag este pentru a le prezenta oamenilor credința creștin-ortodoxă. A treia intrare este pentru a trăi împreună, ca persoane veșnice, viața creștină, caracterizată de o iubire nesfârșită față de toți oamenii, chiar și față de cei ce ne doresc răul, adică față de „dușmanii” noștri.

Un nou program de consiliere pentru studenți

ASCOR – filiala Iași, în colaborare cu „Departamentul de Servicii pentru Studenți și Absolvenți” al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași au lansat un nou program de consiliere pentru studenții universității, intitulat „Mai aproape de tine”. Această colaborare frumoasă vine în întâmpinarea nevoii studenților de a fi ascultați, de a nu fi judecați, de a fi acompaniați în căutărilor lor de persoane cu experiență, pregătite în acest sens. Acest program de consiliere dorește nu doar „să trateze”, ci mai ales „să prevină” și să împiedice, pe cât posibil, suferințele tinerilor studenți. La întâlnirile săptămânale, ce vor avea loc în cadrul unor grupuri alcă-

tuite din 15-20 de studenți, se vor dezbate subiecte actuale, de interes pentru studenți, precum consumul de droguri și substanțe psihotrope, alcoolismul, violența, comportamentul antisocial, traficul de persoane, depresia, tendințele suicidale, familia ș.a. De asemenea, vor fi și discuții personale cu preoți, psihologi și profesori, de la care studenții vor avea posibilitatea să obțină sfaturi și lămuriri cu privire la subiecte ce țin de latura personală. Activitățile de consiliere din cadrul programului „Mai aproape de tine” se vor desfășura în campusul studentesc „Titu Maiorescu” din Iași. Prima întâlnire a avut loc pe 7 martie la sala 501 din căminul C5, și a avut ca temă: „Cum să-ți

planifici și să-ți folosești corect timpul?”.

Seminariile de formare pentru lucrul pastoral cu tinerii în Arhiepiscopia Iașilor

Ca urmare a proclamării de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a anului 2016 drept „Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox”, Departamentul de Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor a desfășurat în perioada 28-30 martie, la Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” de la Mănăstirea Miclăușeni, seminarul cu tema „Preotul și tinerii”, susținut de dl Cristian Neaguș și dna Alisia Damian. La eveniment au participat preoți din protopopiatele Arhiepiscopiei Iașilor. Principalele obiective ale seminarului au fost învățarea „artei” de a-i implica activ pe tineri în viața Bisericii.

Pe 2 aprilie, opt voluntari ai Departamentului de Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor au mers, în echipe de câte doi, în cinci parohii din Arhiepiscopia Iașilor (Todirești II, Brătești și Soci – Protopopiatul Pașcani; Strahova – Protopopiatul Dorohoi; Flămânzi – Protopopiatul Hârlău) pentru a susține seminariile de formare cu tinerii. Scopul acestor întâlniri este de a dobândi, atât voluntarii, cât și tinerii participanți, curajul de a mărturisi, de a depăși stadiul în care suntem creștini doar în inima noastră. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie răspândit, iar tinerii au forța de a face acest lucru. Îndrăznind să fim creștini oriunde, oricând, devenim apărători ai culturii vieții împotriva culturii morții. Până în luna iunie a acestui an, voluntarii

Departamentului de Misiune pentru Tineret vor continua să meargă în sate pentru a-i cunoaște pe tineri și pentru a descoperi împreună ce înseamnă Comunicarea, Arta vorbirii în public și Cum se organizează un proiect.

În perioada 18-20 aprilie, la Mănăstirea Durău, s-a desfășurat seminarul de formare „Preotul și tinerii” – susținut de trainerii Cristian Neaguș și Cristina Neaguș. Beneficiarii direcți ai acestei întâlniri de formare au fost preoți, preotese și tineri din Arhiepiscopia Iașilor. Informațiile din conținutul sesiunilor au fost prezentate prin îmbinarea teologiei părinților cu neuroștiințele, astfel încât, până la finalul seminarului, fiecare participant a aflat importante cunoștințe despre sine și despre celălalt, despre relațiile vii, despre modul de gândire al persoanei umane pe etape de vârstă, despre temeri și riscuri, despre diferența dintre nevoi și dorințe, despre reguli și consecințe, despre programe pentru activități cu tinerii etc.

Simpozionul „Istoria unei școli de altădată: Seminarul Teologic de la Socola”

Pe 19 aprilie, în Aula filialei Iași a Academiei Române, s-a desfășurat Simpozionul „Istoria unei școli de altădată: Seminarul Teologic de la Socola”. Evenimentul a fost organizat de Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” și Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare”, în scopul evocării celei mai vechi instituții de învățământ peste nivel gimnazial în limba română, fondată de Mitropolitul Veniamin Costachi în anul 1803. În cadrul simpozionului, au fost prezentate următoarele comunicări: „O școală emblematică pentru învățământul românesc din secolul al XIX-lea: Seminarul Veniamin de la Socola” – pr. prof. dr. Dragoș Bahrim (Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare”), „Începuturile Seminarului Veniamin de la Socola” – dr. Adrian Timofti (Liceul Pedagogic Iași), „Contribuția Seminarului Veniamin la dezvoltarea muzicii psaltice românești în secolul al XIX-lea” – pr.

dr. Florin Bucescu (Universitatea de Arte „George Enescu”), „Constantin Erbiceanu, elev și profesor al Seminarului de la Socola” – dr. Leonidas Rados (Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”). Delegatul la eveniment al IPS Părinte Mitropolit Teofan a fost pr. prof. dr. Bogdan Racu,

inspector în cadrul Sectorului învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor, nelipsind nici reprezentanți din partea Institutului de Psihiatrie Socola. Manifestarea a făcut parte și din calendarul acțiunilor dedicate aniversării a 150 de ani de la înființarea Academiei Române.

A IV-a ediție a proiectului „15 minute”

Pe 5 aprilie, Colegiul „Sfântul Nicolae” din Iași a găzduit în Sala festivă cea de-a IV-a ediție a proiectului „15 minute”. De această dată, invitat la eveniment a fost conf. dr. Sebastian Moldovan de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu. Tema propusă spre dezbateră a fost „Aspecte etice la începutul vieții. Repere pentru familia creștină”. Conferința a fost antrenantă, spectatorii implicându-se activ în dialog. Auditoriul, format în majoritate din studenți de la

⇒ Facultățile de Teologie Ortodoxă și Medicină, a solicitat, pe lângă explicații, sfaturi pentru a învăța cum să abordeze în viitoarea carieră diferite probleme.

Pe 6 aprilie, la Colegiul „Sfântul Nicolae”, în Sala festivă, a avut loc conferința „Scriptura – remediu pentru societatea con-

temporană”. Tema tratată a fost actualitatea și utilitatea Bibliei în viața creștinului, într-o societate tot mai secularizată și îndepărtată de tot ce înseamnă sacru și spiritual. Invitatul acestui eveniment a fost pr. dr. lect. Paul Cezar Hârlăoanu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru

Stăniloae” din Iași. Sexualitatea și manipularea maselor prin dezinformare au fost două subteme care au fost dezbătute și explicate de către părintele profesor; de asemenea, au fost demontate unele mituri sau concepții greșite cu privire la acestea.

O nouă Programă catehetică pentru parohiile din Arhiepiscopia Iașilor

Biroul de catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor a publicat, la sfârșitul lunii martie, *Programa catehetică pentru anul 2016*. Lucrarea, aprobată în Permanența Consiliului eparhial, a fost tipărită cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan și se adresează în special preoților, fiind un îndrumar util în desfășurarea activităților catehetice din parohii. Cele 10 teme catehetice propuse păstrează aspectul interogativ/imperativ, având ca reper mai multe pasaje scripturistice: 1. „Cum aş putea să înţeleg dacă nu mă va călăuzi cineva?” (Fapte 8,31); 2. „Ce este scris în Lege? Cum citeşti?” (Luca 10,26); 3. „Ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?” (Luca 10,25); 4. „Unde trebuie să ne închinăm?” (Ioan 4,20); 5. „Tinare, ţie îţi zic, scoală-te!” (Luca 7,14); 6. „Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi-mbrăcat!” (ştiu ce scrie pe tricoul meu?); 7. „Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta...!” (Ieşirea 20,12); 8. „Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale!” (I Timotei 4,12); 9. „Cine are urechi de auzit, să audă!” (Matei 13,9); 10. Sfântul Antim Ivireanul.

Ca o noutate, în acest an, fiecare dintre aceste 10 teme conţine şi un rezumat al ideilor ce trebuie surprinse în cateheză. Mai mult, Programă va fi

însoțită și de modele de cateheză, întocmite de responsa-

bili cu cateheza din cadrul fiecărui protopopiat și de inspectorul eparhial pentru învățământ și cateheză.

În ceea ce privește calendarul activităților, preoții vor susține catehezele pe tot parcursul anului 2016, parcurgând primele 5 teme până la 31 iulie, iar următoarele 5 teme până la 16 decembrie.

Programa catehetică este un proiect al Biroului de catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor, derulat începând cu anul 2014, la elaborarea ei contribuind responsabilii cu cateheza din cadrul fiecărui protopopiat, sub coordonarea inspectorului eparhial pentru învățământ și cateheză, pr. dr. Bogdan Racu.

„Adoptă un copil de Paști”, în județul Iași

În perioada Postului Mare, Părintele Dănuț Damaschin, de la Biserica „Nașterea Domnului” din incinta Maternității „Cuza Vodă” din Iași a inițiat campania „Adoptă un copil de Paști”. Părintele a deschis online o listă cu aproape 400 de copii necăjiți, incluzând aici detaliile legate de vârsta, înălțimea sau greutatea minorului. Preotul a încercat în acest fel să încurajeze implicarea ieșenilor, pe care i-a invitat să-și aleagă câte unul sau mai mulți copii din lista prezentată pentru care să devină „îngeri păzitori”. Beneficiarii, cu vârstele cuprinse între 0 și 19 ani, provin din familii numeroase și cu venituri reduse și se află în evidența acestei biserici de câțiva ani. Cei care au dorit să sprijine această inițiativă și-au putut alege unul sau mai mulți copii din listă,

pentru a-i ajuta financiar sau prin donații de produse de strictă necesitate, ce vor fi oferite cu

ocazia sărbătorii Învierii Domnului.

Încălțăminte nouă pentru copii

În urma mai multor activități de strângere de fonduri desfășurate în cadrul Proiectului „Cutia cu papucei pentru ei” – înscrierea în cadrul evenimentului „Cros pentru Școli”, donațiile oferite de către membrii Colegiului „Sfântul Nicolae”, bunăvoința doamnei Svetlana Bialus, evenimentul „Micul Prinț” – membrii Colegiului „Sfântul Nicolae” au oferit, pe 3 aprilie, încălțăminte nouă pentru 50 de copii din localitatea Dorșcani, iar pe 28 aprilie, pentru 57 de copii din Parohia Stânca-Roznovanu. Bucuria și dragostea trăită de către membrii proiectului, prin dăruirea zâmbetelor și a îmbrățișărilor din partea copiilor, au încununit implicarea tuturor celor care au dorit să ajute și să realizeze această frumoasă activitate. De aceea, echipa proiectului „Cutia cu papucei pentru ei” transmite

mulțumiri pentru susținere tuturor celor care au dăruit bucurie copiilor. Coordonatorii proiectului vor continua acest demers și se pregătesc pentru luna mai, când vor merge în alte comu-

nități din satele Pocreaca și Coștiugeni, de unde vor lua numerele la încălțăminte de la copii și se vor întoarce cu mâinile pline de „Cutii cu papucei pentru ei”.

Unirea Basarabiei cu România, comemorată în Arhiepiscopia Iașilor

Pe 27 martie 2016 s-au împlinit 98 de ani de la momentul istoric reprezentat de decizia Sfatului Țării de la Chișinău privind reunificarea Republicii Democratice Moldovenești cu România. Membrii participanți care au votat această unire au fost pomeniți în bisericile mănăstirești și parohiale din întreaga Arhiepiscopie a Iașilor, la îndemnul IPS Părinte Mitropolit Teofan. Astfel, la Catedrala Mitropolitană din Iași a avut loc, după Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, o slujbă de parastas pentru membrii Sfatului Țării de la Chișinău care au ales, în 1918, unirea Basarabiei cu România. În cuvântul de învățătură de la slujba de pomenire, Părintele Arhimandrit Hrisostom Rădășanu, Consilier al Sectorului învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor, a vorbit nu doar despre importanța acestui eveniment pentru istoria neamului românesc, ci și despre importanța înțelegerii și amintirii faptului că Basarabia este România. Unirea Republicii Democratice Moldovenești cu Regatul Ro-

mâniei a avut loc pe 27 martie 1918 și a reprezentat, de fapt, reunificarea vechii provincii românești Basarabia, ruptă de Moldova și alipită Rusiei în 1812. Basarabia a fost prima dintre provinciile românești desprinse din patria mamă care s-a unit cu România pentru a forma România Mare. Ieșenii au fost primii români care au primit marea veste și care au sărbătorit unirea. După 22 de ani, în iunie 1940, Basarabia a fost din nou ruptă din trupul țării mamă, atunci când Rusia a anexat-o iar, în baza pactului secret Ribbentrop-Molotov. Tot atunci, rușii au alăturat și nordul Bucovinei și ținutul Herța.

Pomelnicul membrilor Sfatului Țării care au votat unirea Basarabiei cu România

Nicolae, Elena, Alexandru, Constantin, Vladimir, Nicolae, Ștefan, Vladimir, Ignație, Ilarion, Gheorghe, Ion, Teodor, Teodosie, Anton, Grigorie, Ion, Vladimir, Vasile, Nicolae, Nicolae, Vladi-

mir, Afanasie, Vasile, Nicolae, Vasile, Pavel, Ion, Ion, Ion, Anton, Dimitrie, Dimitrie, Dimitrie, Felix, Boris, Pantelimon, Vasile, Simeon, Vasile, Alexandru, Nicolae, Andrei, Pantelimon, Teodor, Ion, Ion, Teofil, Vasile, Mihail, Dimitrie, Gheorghe, Dimitrie, Mihail, Alexandru, Anatolie, Zamfir, Vasile, Dimitrie, Nicolae, Teodor, Gheorghe, Constantin, Efimie, Ion, Petru, Gherman, Ion, Nicolae, Chiril, Andrei, Timofei, Elefterie, Nicolae, Chiril, Gheorghe, Constantin, Iacov, Nicolae, Teodor, Gheorghe, Ion, Grigore, Teodor, Ion, Vitalie, Vasile, Leonida.

Dumnezeu să îi odihnească!

Monahul Vartolomeu Todirican a plecat la Domnul

Pe 7 aprilie, obștea Mănăstirii Sihăstria s-a împuținat cu un viețuitor. Monahul Vartolomeu Todirican a trecut pragul veșniciei la vârsta de 95 de ani, după jumătate de secol de viațuire monahală. Părintele a fost înmormântat pe 9 aprilie în cimitirul Mănăstirii Sihăstria. Monahul Vartolomeu s-a născut în comuna Vorniceni din Botoșani, în anul 1921. A intrat în viața monahală în jurul anului 1950, la Mănăstirea Vorona. În anul 1959, prin decretul 410, monahul Vartolomeu a fost forțat de autoritățile comuniste să părăsească viața monahală. S-a retras

în satul natal, unde, timp de câțiva ani, și-a îngrijit părinții. Prin anii 1964-1965, întrucât vigența autorităților față de mănăstiri a mai scăzut, monahul Vartolomeu a intrat în obștea Mănăstirii Sihăstria. Influențat de viața pilduitoare și blândețea părintelui Paisie Olaru, care se afla pe atunci la Schitul Sihla, monahul Vartolomeu merge la Sihla, unde, vreme de mai mulți ani, se nevoiește alături de harismaticul ieroschimonah Paisie. Prin anii 1977-1978, părintele Vartolomeu coboară de la Sihla în Lavra Sihăstriei. Slujirea la Mănăstirea Sihăstria a avut-o la cojocărie și

croitorie, ascultare pe care o îndeplinesc și la Vorona înainte de decretul 410.

Un primar credincios, harnic și înțelept

Mesaj la slujba de înmormântare a domnului deputat Neculai Rățoi, fost primar al municipiului Pașcani, miercuri, 27 aprilie 2016

Am aflat cu multă durere în suflet de trecerea din această viață a domnului Neculai Rățoi, fost primar al orașului Pașcani, deputat în Parlamentul României și fiu credincios al Bisericii noastre.

Întrucât și-a purtat cu demnitate și răbdare crucea suferinței unei boli nemiloase, Dumnezeu l-a chemat la ceruri în această săptămână de „urcuș duhovnicesc spre Înviere” pentru a-i arăta că locul deplinei vindecări „de durere, întristare și suspin” este viața veșnică din Împărăția lui Dumnezeu.

Datorită spiritului său practic de bun gospodar, precum și modului deosebit de a se ocupa de nevoile sociale ale oamenilor, domnul Neculai Rățoi a fost unul dintre cei mai longevivi primari din România, conducând municipiul Pașcani, din județul Iași, timp de 24 de ani (1984-2008).

A știut să îmbine credința moștenită de la părinți cu experiența și performanța acumulate prin efort personal susținut cu tenacitate, fiind în același timp inteligent și harnic, evlavios și darnic.

Domnul Neculai Rățoi a ajutat adeseori Biserica în activitatea sa misionară și socială, în mod special Protopopiatul Pașcani, unde a susținut mai multe proiecte de construcție de biserică, precum: Catedrala „Pogorârea Duhului Sfânt” din Pașcani, Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” (a Spitalului Municipal Pașcani), Biserica „Sfânta Vineri” – Pașcani, biserica din localitatea Boșteni, precum și alte lucrări de reparații sau restaurări la biserici.

Păstrăm o amintire de frumoasă colaborare cu domnia sa, în folosul comunității credincioșilor din Pașcani și din alte localități, în timpul păstoririi noastre la Iași, ca Mitropolit al Moldovei și Bucovinei timp de aproape 18 ani

(1990-2008). Înțelegând rolul Bisericii în societate, precum și necesitatea păstrării legăturii dintre spiritualitatea liturgică și opera social-filantropică, domnul Neculai Rățoi a sprijinit unele proiecte social-filantropice sau culturale ale Centrului eparhial Iași, fiind, de asemenea, timp de 12 ani, membru al Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor.

Întrucât a fost milostiv și a ajutat mulți oameni, domnul Neculai Rățoi se va împărtăși de bucuria Mântuitorului Iisus Hristos, împreună cu toți cei drepți și milostivi. De aceea, astăzi, deși îndurerăți, avem nădejdea că sufletul său va găsi odihnă în Împărăția și lumina Preasfintei Treimi.

Familia sa, apropiații și prietenii săi trăiesc astăzi această pierdere cu o durere profundă în suflet, care nu poate fi alinată decât prin rugăciune și prin comemorare pioasă și recunoscătoare pentru tot ce domnul Neculai Rățoi a dăruit oamenilor de-a lungul întregii sale vieți.

În acest ceas de întristare, ne

rugăm Mântuitorului Iisus Hristos Cel înviat din morți să odihnească sufletul domnului Neculai Rățoi în lumina iubirii Sale veșnice, iar familiei îndoliată și tuturor celor întristați să le dăruiască mângâiere și întărire sufletească.

Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Cu părintești binecuvântări și condoleanțe pentru familia

îndoliată,
† Daniel

Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române

Peste 1.000 de persoane l-au condus, pe 27 aprilie, pe ultimul drum pe fostul primar al Municipiului Pașcani, Neculai Rățoi. Slujba a fost săvârșită de PS Episcop-vicar Calinic Botoșăneanul, alături de peste 20 de preoți, la biserica din suburbia Sodomeni acolo unde a și dorit să fie înmormântat.

SUMAR

27 martie 1918, Basarabia acasă	2	Un nou program de consiliere pentru studenți	17
Pelerinajul de Florii în Eparhia Iașilor	6	Simpozionul „Istoria unei școli de altădată: Seminarul Teologic de la Socola”	18
Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași	7	O nouă Programă catehetică pentru parohiile din Arhiepiscopia Iașilor	19
Marșul pentru Viață în Arhiepiscopia Iașilor	9	„Adoptă un copil de Paști”, în județul Iași	20
Conferințe pastoral-misionare în Arhiepiscopia Iașilor	11	<i>In memoriam</i>	21
„Educație pentru Sănătate, între controverse și reformă socială”	13		

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar**CALINIC BOTOȘĂNEANUL**

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Gheorghe POPA

(prorector al Universității „Al. I. Cuza Iași”)

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN

(decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAEI

(membru onorific în

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Constantin STURZU

(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Comitetul redacțional:

Cătălin Jeckel

director (Editura Doxologia)

Pr. Cezar Țăbârnă

redactor-șef (Editura Doxologia)

Lucian Radu

corector

Pr. Adrian Ștefan Chelaru

redactor coordonator

Lucian Dragomir
designer

Constantin Ciofu

Tudorel Rusu

Silviu Cluci

Adrian Sirghi

Oana Nechifor

Constantin Comici

Pr. Constantin Prodan

fotoreporteri

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu

Sursă informații: „Ziarul Lumina” – Ediția de Moldova și doxologia.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă nr. 51

(incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași